

VZÁCNÉ A OHROŽENÉ ROSTLINY NA ŘECE BEČVĚ

Lesy

Velmi vzácně se dochovaly podél Bečvy původní **lužní lesy**, označované také jako luhy. Lužní les je podmáčený les s vysokou hladinou podzemní vody a pravidelně zaplavovaný při jarním tání sněhu. Tento dříve běžný biotop zmizel s regulací řek. V lužních lesích rostou stromy, které dobře snášejí dočasné zamokření půdy. Typickými stromy lužních lesů jsou topol, dub, jasan, jilm, olše, vrba a lípa. Na jaře ještě před olistěním stromů kvetou v lužních lesích vlhkomilné a na živiny náročné rostliny – česnáček lékařský, blatouch bahenní a popenec břechťanovitý. Nejcennější části lužních lesů jsou ohroženy výstavbou vodního díla Skalička. Ohrožena je i lokalita kriticky ohrožené bledule letní, která má v lužích u Hustopečí nad Bečvou poslední recentní naleziště proti proudu Bečvy.

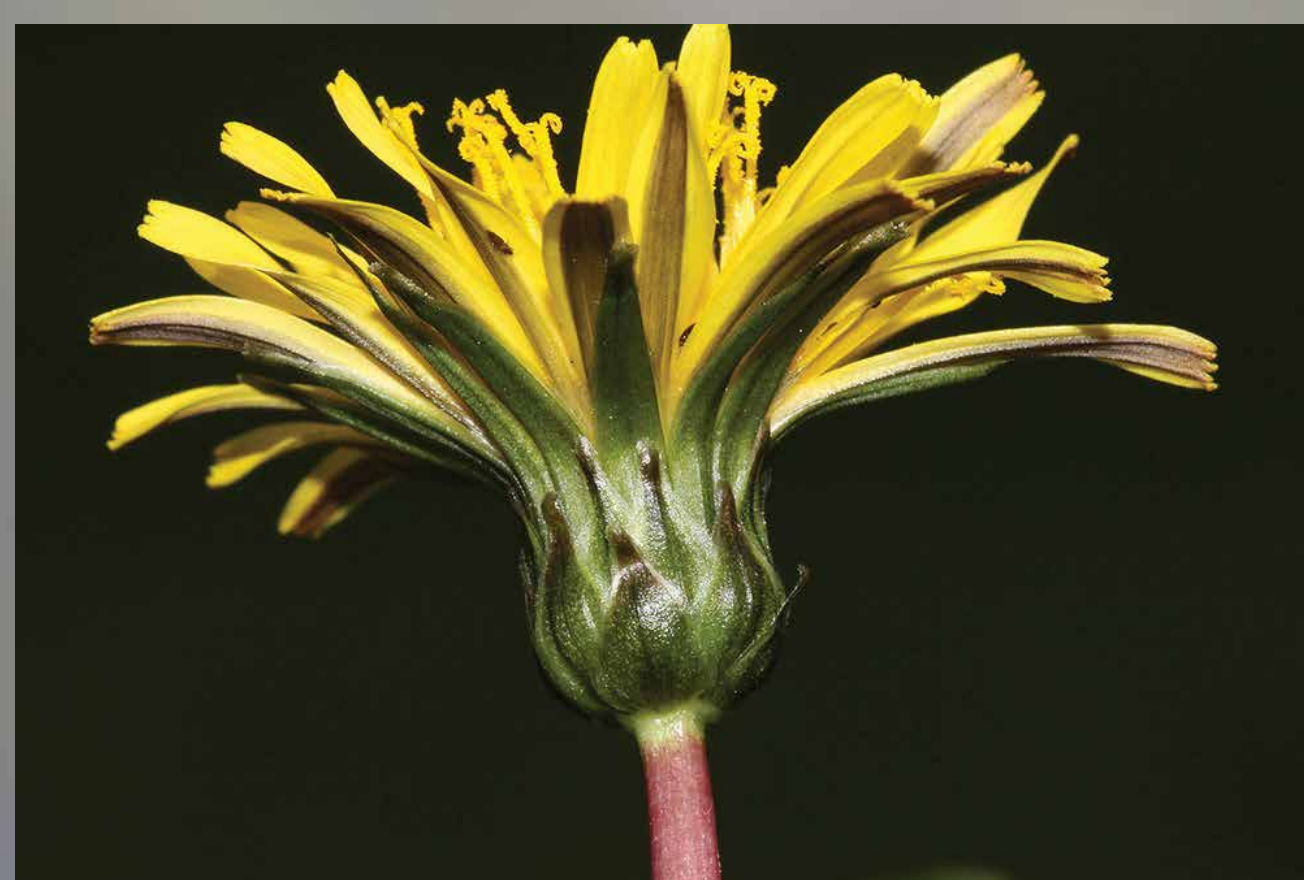
Na terasách Vsetínské a především Rožnovské Bečvy a také na spojené Bečvě jsou zachovány zbytky **karpatských dubohabřin**. Původní dubohabřiny pokrývaly teplé výslunné svahy podél řeky Bečvy a jejích větších přítoků. Velká část těchto porostů byla vykácena. Krásné jsou hlavně brzy na jaře, kdy zde rozkvétají koberce květů – fialová dymnivka dutá a plná a plicník lékařský, bílá sasanka hajní, křivatec žlutý a také karpatské rostliny, které směřem na západ do Čech už rostou jen vzácně – bílá zapalice žluťuchovitá, zelenožlutý hvězdnatc čemeřicovitý a vzácně také modře kvetoucí ladoňka karpatská.

Bledule letní (*Leucojum aestivum*) kvete později na rozdíl od známější bledule jarní. Vlivem meliorací a úprav toků vymizela její přirozená místa výskytu, proto je chráněna jako kriticky ohrožená rostlina.

Silně ohrožená ladoňka karpatská (*Scilla kladnii*) roste pouze na východní Moravě na několika málo místech podél Bečvy. Její semena mají vyvinuté malé přívěsky, tzv. masíčka, jimiž se živí mravenci a rozšiřují tak rostlinu do okolí.

Pampeliška Skališská (*Taraxacum Skalinskianum*) je silně ohrožená bahenní pampeliška, která roste kromě nivy Bečvy pouze u Ratiboře a na několika lokalitách na jižní Moravě a ve východních Čechách. Foto R. J. Vašut.

Rostliny šterkových náplavů

Různě mohutné šterkopisčité lavice se staly jediným domovem pro celou řadu rostlin, které se dokázaly tomuto nehostinnému prostředí přizpůsobit. Odměnou jim za to byl relativní klid k životu, bez konkurenčního tlaku ostatních druhů.

Dnes nejvíce ohroženým specialistou, jenž dokáže růst pouze na šterkových náplavech, je kriticky ohrožený **židovíník německý** (*Myricaria germanica*). Tento krásný mohutný keř s listy připomínajícími vřes nebo tamaryšky patří v okrese Vsetín k téměř vyhubeným rostlinám. Po úpravě koryta na začátku 20. století rychle z povodí Bečvy zmizel. Jeden keř židovíníku se objevil po povodni v roce 1997 na mohutném šterkovém náplavu na řece Bečvě u obce Choryně. V následujících letech byly nalezeny nedaleko původního keře další keře menší velikosti (semenáčky).

Kriticky ohrožený židovíník německý (*Myricaria germanica*) v minulosti běžně rostl v řečištích horských a podhorských toků na osluněných šterkových náplavech. Dnes je na pokraji vyhubení.

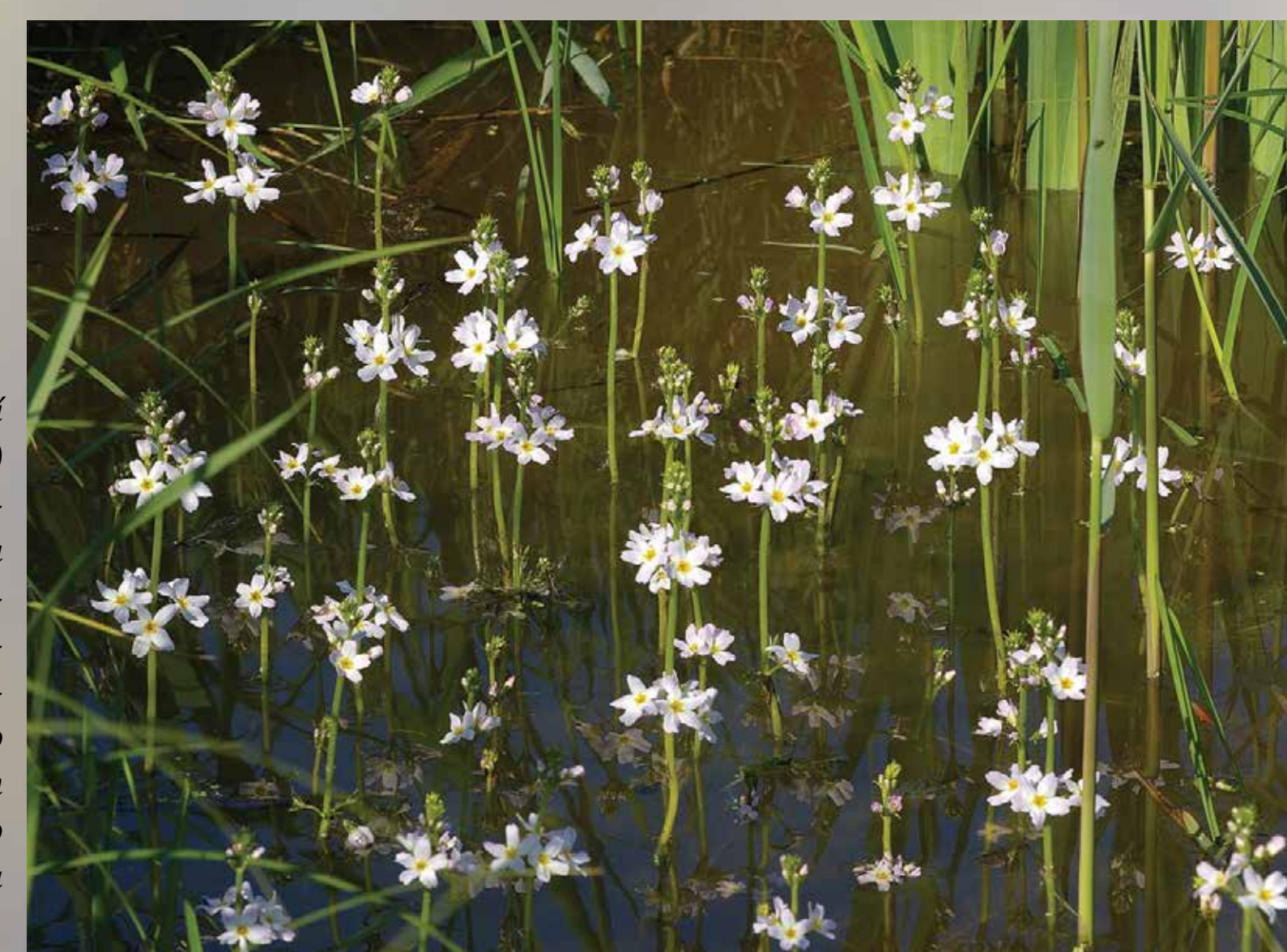
Vrba šedá (*Salix elaeagnos*) je silně ohrožená dřevina, která roste vzácně na šterkových náplavech. Roste na místech vystavených mechanickému působení silného vodního proudu, který znemožňuje růst stromů. Proto tato vrba vytváří keře, které odolávají i silnému proudění vody. Známa je z velkého šterkového náplavu u Choryně.

Silně ohrožená vrba lýkocová (*Salix daphnoides*) je původní pouze na východní Moravě, ale jako medonosná a okrasná dřevina bývá často uměle vysazována. Roste vzácně na březích řek a na šterkových náplavech. V roce 2008 byla nalezena u Hustopečí nad Bečvou.

Rostliny v tůních a na podmáčených místech

Těžbou šterkopísku na řece Bečvě vznikají různě hluboká jezírka se stojatou vodou. Toto prostředí je náhradním stanovištěm namísto slepých ramen v okolí toku původně neregulované Bečvy. Vzácně v těchto tůních roste ohrožená **žebrotka bahenní**, kterou můžeme pozorovat v době, kdy nad vodní hladinu vyčnívají bílé květy. Na vlhkých loukách v nivě Bečvy se vzácně vyskytuje orchidej **vstavač májový** s fialově červenými květy a skvrnitými listy a na mokřadních loukách na pravém břehu Bečvy mezi Černotínem a Špičkami rostou dnes již velmi vzácné **bahenní pampelišky** (*Taraxacum sect. Palustria*). Území je ohroženo výstavbou vodního díla Skalička.

Žebrotka bahenní (*Hottonia palustris*) je ohrožená rostlina stojatých vod. Na Vsetínsku roste vzácně v tůních v zaplavovaných lužních lesích u Choryně nebo v uměle vzniklých stojatých vodách po těžbě šterkopísku v nivě Bečvy.